

بررسی میزان تنش شغلی پرستاران بر حسب نوبت کاری

نعمت ستوده اصل^۱، علی اصغر قدس^۱، مجید میر محمد خانی^۲ و محسن عمادی^۱

۱- مرکز تحقیقات پرستاری مراقبتهای ویژه، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

۲- مرکز تحقیقات مطالعات اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

زمینه و هدف: تنش شغلی به عنوان یکی از مهم ترین خطرات شغلی در عصر مدرن، مطرح می باشد. نتایج تحقیقات، بیان گر تاثیر مخرب تنش شغلی زیاد بر سلامت روانی و عملکرد حرفه ای پرستاران می باشد. تنش شغلی می تواند منجر به اختلال در سلامتی و ناتوانی در انجام وظایف، آسیب پذیری در ارتباطات حرفه ای، کاهش کیفیت مراقبت ها و در نهایت نارضایتی و ترک حرفه در پرستاران شود. با توجه به نقش پرستاران در بیمارستان ها و لزوم توجه به سلامت روانی این گروه و نیز در راستای ارائه خدماتی با کیفیت هر چه بالاتر، این مطالعه با هدف بررسی میزان تنش شغلی پرستاران بر حسب نوبت کاری انجام گردید.

مواد و روش ها: در این مطالعه توصیفی ۴۲ پرستار مرد و ۷۶ پرستار زن بیمارستان های تحت پوشش تامین اجتماعی به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار جمع آوری اطلاعات شامل پرسشنامه جمعیت شناختی و پرسشنامه استرس شغلی ۳۴ سوالی گری-تافت و اندرسون بود. این پرسشنامه دارای ۳۴ سوال، در حیطه ی رنج و مرگ بیمار (۷ سوال)، درگیری با پزشکان (۵ سوال)، عدم آمادگی کافی (۳ سوال)، فقدان حمایت (۳ سوال)، درگیری با دیگر پرستاران (۵ سوال)، فشار کاری (۶ سوال) و عدم اطمینان در مورد درمان (۵ سوال) می باشد و بر اساس مقیاس لیکرت به صورت هرگز استرس زا نیست (۱ امتیاز)، گاهی استرس زا است (۲ امتیاز)، اغلب استرس زا است (۳ امتیاز) و خیلی زیاد استرس زا است (۴ امتیاز) سنجیده می شود. نمره کمتر یا مساوی ۶۸ تنش کم، امتیازات ۱۰۳-۶۹ دارای تنش متوسط و امتیاز بیشتر یا مساوی ۱۰۴ دارای تنش زیاد است. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS 16 و آزمون های توصیفی و تحلیلی مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۷۶ نفر (۶۴/۴٪) از پرستاران زن، ۹۷ نفر (۸۶/۲٪) متاهل، ۷۶ نفر دارای فرزند (۶۴/۴٪) و ۱۱۳ نفر با مدرک لیسانس (۹۵/۸٪) بودند. میانگین کل تنش شغلی پرستاران در سطح $17/41 \pm 87/09$ بود. نتایج هم چنین نشان داد، ۶۱/۷ درصد پرستاران دارای تنش شغلی متوسط، ۱۸/۳ درصد تنش کم و ۱۸/۳ درصد تنش شغلی بالاداشته اند. تفاوت معنی داری بین تنش شغلی پرستاران بر اساس نوبت کاری وجود نداشت ($p=0/559$).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به این که تعداد قابل توجهی از پرستاران دارای تنش شغلی بالاتر از حد متوسط بودند و با توجه به اثرات زیان بار استرس شغلی در عملکرد پرستاران پیشنهاد می گردد، مسؤولان نسبت به برنامه ریزی در جهت کاهش عوامل تنش زا در پرستاران اقدام نمایند. همچنین پیشنهاد می گردد، مطالعات گسترده، در محیط های کاری متنوع تر، با حجم نمونه زیادتر انجام شود.

کلمات کلیدی: تنش شغلی، پرستاران، نوبت کاری